

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№12 (230) ЖНІВЕНЬ 2017 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

НОВАЕ ПРЫЗНАЧЭННЕ

У аграрным сектары Шуміліншчыны — яшчэ адно чарговае прызначэнне. За адзін дзень 26 ліпеня прызначаны адразу тры новыя намеснікі старшыні ў Шумілінскім, Глыбоцкім і Докшыцкім райвыканкамах.

Ув аграпрамысловым сектары: начальнік Шумілінскай раённай дзяржаўнай інспекцыі па насенняводстве, каранціне і ахове раслін Аляксандр Шалюта ўзначаліць ААТ "Лаўжанскае". Былога кіраўніка Шумілінскага ААТ «АграБаравінка» кіраўніцтва аблсельгасхарча характарызуе яго як вопытнага кіраўніка, здольнага навесці парадак на прадпрыемстве, арганізаваць эфектыўную працу гадоўлі буйной рагатай жывёлы і вытворчасці ялавічыны.

Прынамсі, у сучасных умовах выніковасць працы кожнага работніка выяўляецца хутка і ў цэлым закранае інтарэсы развіцця ўсёй вобласці.

Дарэчы, Аляксандр Шалюта — гэта былы кіраўнік Шумілінскага ААТ «АграБаравінка» (былы калгас імя Энгельса — некалі самы дабіты ў раёне). У свой час ён сышоў з гэтай гаспадаркі, паводле афіцыйнай версіі, па «стане здароўя». Змена працы здарылася вясной 2011 года, незадоўга да той самай рэвізіі, якую праводзілі супрацоўнікі КРУ.

І гэта яшчэ не ўсё. Супраць яго двойчы ўзбуджалась крымінальная справа і двойчы закрывалася. Аднак у агульным заліку кіраўнік 13 гадоў адпрацаваў у гаспадарцы, якая пры ім лічылася адным з лепшых у раёне яшчэ ў 2012 годзе.

Алесь Шумскі

НАШЫ ЗАРОБКІ

НІЗКІЯ ЗАРОБКІ ШУМІЛІНЦАЎ

Шумілінскі раён па-ранейшаму сярод аўтсайдараў па заработнай плаце

Жыхары толькі 5 раёнаў атрымліваюць зарплату больш за сярэднюю па краіне — Салігорскага, Мінскага, Дзяржынскага, Рэчыцкага, Смалявіцкага. Ва ўсіх астатніх раёнах заробкі ніжэй сярэдніх па краіне.

Пры гэтым жыхары Салігорскага раёна атрымліваюць больш за ўсё ў краіне — 1165,7 рубля. Гэта на 22,6 рубля больш, чым у Мінску.

Менш за ўсё зарабляюць па-ранейшаму ў Шаркаўшчынскім раёне — 494,8 рубля. Гэтая сума амаль у 2,4 разы менш, чым у Салігорскім. Пры гэтым калі адняць з зарплаты жыхароў Шаркаўшчынскага раёна падаткі (13% — падаходны падатак, 1% — ўзносы работніка ў ФСАН), то на рукі выйдзе і зусім 426 рублёў.

Пры гэтым у 43 раёнах з 118 сярэдні заробак у чэрвені не перавышаў 600 рублёў.

Топ-10 раёнаў с нізкімі заробкамі ў чэрвені

Шаркаўшчынскі	– 494,8 руб.
Кармянскі	– 524,6
Міёрскі	– 533,6
Бешанковіцкі	– 536,4
Лоеўскі	–536,6
Мсціслаўскі	– 544
Шумілінскі	– 546,5
Ушацкі	– 548,6
Браслаўскі	– 549,9
Сенненскі	– 551,8

А. Прылуцкі

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

ЖАЛЕЗА Ў ВОДНЫХ КРЫНІЦАХ

Утрыманне жалеза — асноўная прычына нізкай якасці пітной вады ў Шумілінскім раёне. Намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама Алег Быкаў прапанаваў жыллёва-камунальнай гаспадарцы прадоўжыць замену старых водаправодаў на сучасныя поліэтыленавыя трубы.

На сённяшні дзень цэнтралізаванае водазабеспячэнне маюць 88,7% насельніцтва Шумілінскага раёна, у тым ліку сельскае — 50,5%. Пры гэтым на Шуміліншчыне маецца 115 артсвідравін (65 — УП ЖКГ, 41 — сельгасарганізацыі, 6 — іншыя), 210,24 км водаправода, 536 калонак, а таксама 228 калодзежаў. Як вядома, асноўнай праблемай якасці пітной вады зараз з'яўляецца перавышэнне ўтрымання жалеза ў шэрагу водных крыніц.

І гэта яшчэ не ўсё. На апошнім пасяджэнні Шумілінскага райвыканкама былі агучаны ны і асноўныя недахопы па ўтрыманню водных крыніц. А гэта і адсутнасць агароджы вакол свідравін, калонак і калодзежаў, зарастанне іх пустазеллем і кустоўем, адсутнасць адмосткі і гліняных замкоў і іншае. З гэтай нагоды адбылося вострае абмеркаванне азначанай праблемы з кіраўніцтвам УП ЖКГ, КУСГП «Сіроцінскі», бо вада – гэта адзін з важнейшых прадуктаў у жыцці людзей.

Намеснік старшыні райвыканкама Алег Быкаў заўважыў, што адной з прычын няякаснай пітной вады з'яўляецца зношанасць сістэмы водазабеспячэння і прапанаваў прадоўжыць УП ЖКГ практыку замены старых водаправодаў на сучасныя поліэтыленавыя трубы, што дазваляе павысіць і якасць вады, і стабільнасць яе паступлення да спажыўцоў.

Ян Вайтовіч

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

САНАЦЫЯ

УРАТАВАЛІСЯ АД БАНКРУЦТВА

Шумілінская прыватная кампанія-банкрут «Вежа» аднавіла плацежаздольнасць. На днях уступіла ў сілу рашэнне эканамічнага суда Віцебскай вобласці, якім было зацверджана пагадненне паміж даўжніком СТАА «Вежа» і конкурснымі крэдыторамі. Так скончылася працэдура санацыі прадпрыемства.

За 1,5 года кампанія з устойліва неплацежаздольнай ператварылася ў арганізацыю, здольную ў тэрмін і ў поўным аб'ёме выконваць фінансавыя абавязацельствы. Пры гэтым кошт яго маёмасці ў два разы перавышае запазычанасць.

Паняцце «банкруцтва» да гэтага часу выклікае негатыўныя асацыяцыі і ўспрымаецца як непазбежны крах арганізацыі. Прыклад прыватнай кампаніі «Вежа» з Шуміліна красамоўна сведчыць пра адваротнае – своечасова прынятае рашэнне аб эканамічнай неплацежаздольнасці і зварот у суд даюць магчымасць праз санацыю вярнуць прадпрыемства да жыцця. А галоўнае – захаваць працоўныя месцы, забяспечыць паступленне падаткаў у бюджэт, што найбольш актуальна сёння для рынкаў працы невялікіх населеных пунктаў.

– Мэта санацыі дасягнута, плацежаздольнасць прадпрыемства адноўленая, – канстатуе суддзя эканамічнага суда Аляксей Барадулін. – Хоць не ўдалося цалкам разлічыцца па даўгах, але заключэнне пагаднення пацвярджае: крэдыторы ацанілі намаганні кампаніі па выхаду з крызісу і вераць, што атрымаюць грошы ва ўстаноўлены дамовай тэрмін.

СТАА «Вежа» створана ў 1994 годзе і спецыялізуецца на выпуску пладова-ягадных вінаў. У нейкі момант удзельнікі грамадства зразумелі: яшчэ ледзь-ледзь, і аднавіць плацежаздольнасць прадпрыемства будзе немагчыма, працэс набудзе незваротны характар.

Меры па дасудовым аздараўленні апынуліся безвыніковымі. У такіх абставінах заснавальнікі прыпынілі канвеер і самастойна ініцыявалі зварот у суд.

Справа аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкрутстве) пачалі ў чэрвені 2015 года, антыкрызісным кіраўнікам прызначанае ТАА «Кансалтынгавая кампанія «ФинансГрупп». Пад кантролем суда і з актыўным удзелам крэдытораў праведзены комплекс арганізацыйна-прававых і эканамічных мерапрыемстваў, а таксама распрацаваны план санацыі. У рэестр патрабаванняў крэдытораў ўключаная запазычанасць на суму больш за 1 млн рублёў.

– Спачатку суд з насцярожанасцю ўспрыняў намер кіраўніка ініцыяваць аздараўленне прадпрыемства, план санацыі накіравалі на экспертызу, – успамінае Аляксей Барадулін. – Тым не менш эксперт пацвердзіў магчымасць аднаўлення плацежаздольнасці даўжніка, а суд, пабываўшы на вытворчасці, пераканаўся ў рэальнасці паспяховага завяршэння працэдуры.

Ужо па яе выніках можна лаканічна сфармуляваць рэцэпт станоўчага выніку. Нармалізаваць сітуацыю на прадпрыемстве атрымалася таму, што заснавальнікі своечасова звярнуліся ў суд, а затым паслядоўна і эфектыўна выконвалі намечаны антыкрызісныя мерапрыемствы, лічыць Аляксей Барадулін.

Антыкрызісны кіраўнік зрабіў акцэнт на мадэрнізацыю асартыменту выпускаемай прадукцыі. Разам з пашырэннем лінейкі віна асвоена вытворчасць сідру на аснове яблычнага соку, медавухі і бражку.

Важны нюанс: дзеянні кіраўніка падтрымлівалі ўласнікі прадпрыемства, якія аказвалі садзейнічанне ў вырашэнні вытворчых пытанняў, прадавалі прадукцыю, у тым ліку праз створаны на тэрыторыі Расіі гандлёвы дом «Вежа». Акрамя таго, за час санацыі было рэалізавана маёмасць на суму звыш 71 тыс. рублёў.

У выніку за 2016 год і чатыры месяцы бягучага года прадпрыемства зарабіла амаль мільён рублёў прыбытку. Інакш кажучы, «Вежа» істотна паправіла фінансавы стан, прычым жыве без прыцягнення знешніх запазычанняў. Але галоўнае - кампанія цалкам разлічылася па даўгах з работнікамі і пагасіла больш за 70% запазычанасці перад конкурснымі крэдыторамі.

Сёння прадпрыемства, дзе працуюць 55 чалавек, пачынае сезон нарыхтоўкі сокаў. Гэта патрабуе адцягнення значных фінансавых рэсурсаў, у тым ліку на падрыхтоўку абсталявання. Затое на працягу года можна будзе вырабляць сідр і віно, не марнуючы грошы на сыравіну. Гэтыя аргументы разам з вынікамі санацыі і бягучым станам спраў даўжніка пераканалі крэдытораў заключыць міравое пагадненне, даць адтэрміноўку па пакінутых даўгах да канца 2018 года.

vitvesti

Пераклад з расейскай рэдактара

ФУТБОЛ

РАЗГРОМ "СЯННО"

ФК «Шуміліна» на сваім полі разграміў каманду «Сянно». У чарговым матчы чэмпіянату Віцебскай вобласці па футболе, які адбыўся 6-га жніўня, ФК «Шуміліна» з разгромным лікам перамог гасцей ФК «Сянно».

Галы забілі Місурагін (на 36 хвіліне), Гугін (48 хвіл.) і Кіташоў (88 хвіл.) У выніку сустрэчы шумілінскія футбалісты перамаглі каманду «Сянно» з лікам 3:0.

Зараз наша каманда займае чацвёртае месца турнірнай табліцы ў групе Б.

Усяго за сезон ФК «Шуміліна» правёў 44 гульні, у якіх атрымаў 22 перамогі, пацярпеў 17 паражэнняў, і 5 матчаў згуляў нічыю.

ПАРАЗА Ў ГАРАДКУ

У нядзелю 13 жніўня ў спёку ФК «Шуміліна» саступіў у гасцях гарадоцкаму ФК «Прамень — Кров СК» з лікам 0:3.

У апошні час матчы шумілінскіх гульцоў з гарадоцкім «Прамень – Кров СК»

складваліся няпроста. Перадусім нашы футбалісты былі настроены вельмі аптымістычна, бо ў папярэднім туры ФК «Шуміліна» перамог лідэраў групы з Сянно з буйным лікам 3:0.

Аднак учора моцная гульня гарадоцкай каманды пачала дыктаваць гульню амаль на працягу ўсяго матча. І ў апошняй трэці першага тайма шумілінскі брамнік не здолеў узяць дальні ўдар гаспадароў поля. Лік адкрыў Мікалай Пятроў на карысць «Праменя»- 0:1.

У другім тайме адразу пасля перапынку футбалісты «Праменя» зноў прыцыснулі шумілінцаў каля нашай брамы. На сёмай хвіліне Раман Казакевіч перайграў шумілінскага галкіпера і давёў лік да 0:2. А праз тры мінуты Вячаслаў Мочкін атрымаўшы мяч у непасрэднай блізасці ад брамы, абыйграў нашых абаронцаў і зноў накіраваў мяч у браму — 0:3.

Трэнер гарадоцкай каманды Сяргей Куракоў так ацаніў гульню: «Сегодня получили положительный результат. По составу, по организации игры, по тактике и по самоотдаче мы переиграли соперника вчистую. У нас большая обойма игроков и на сегодняшний день мы можем варьировать составом не в ущерб себе. А ребята у нас подобраны боевые, они просто так ничего, ни кому не отдадут. Поэтому мы уверенно смотрим в будущее и планы у нас серьёзные!

Спасибо всем за самоотдачу, в такую жару отпахать на поле не каждый сможет!

Молодцы ребята!!!»

У турнірнай табліцы чэмпіянату Віцебскай вобласці па футболу ў групе Б ФК «Шуміліна» зараз займае чацвёртае месца.

Алесь Прыбярэжны

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

З МЕХДВАРА СКРАЛІ САЛЯРКУ

Заведзена крымінальная справа на мясцовых механізатараў па факце крадяжу дызельнага паліва з трактароў у вёсцы Башні.

Яшчэ 11 ліпеня ў Шумілінскі РАУС ад адміністрацыі акцыянернага таварыства «АграБаравінка» паступіла заява, што 10 ліпеня ў перыяд з 18 да 22 гадзін невядомы зламыснікі дзейснілі крадзеж 30-ці літраў дызпаліва. Як аказалася, салярку злівалі з трактароў «МТЗ» і «Кіравец К-700», якія знаходзяцца на ахоўнай вартаўнікомтэрыторыі мехдвара ў вёсцы Башні.

11 жніўня па факце крадзяжу дызельнага паліва ўзбуджаная крымінальная справа па частцы 2 артыкула 205 Крымінальнага Кодэкса.

Матэрыяльны ўрон, які нанесены прадпрыемству, ацэньваецца ў 38 рублёў. Супрацоўнікамі ОУР РАУС папярэдне ўстаноўлена, што злачынства здзейсніці механізатары гэтай жа гаспадаркі — двое мужчын 32-х і 33 гадоў.

Сяржук Крупскі па матэрыялах uvd.vitebsk.gov

ЗАГАРЭЎСЯ ДОМ

Раніцай 17 жніўня ў аддзел МНС паступіла паведамленне аб пажары дома ў вёсцы Язвіна Светласельского сельсавета.

Шумілінскія ратавальнікі вынеслі з прыватнага дома два 50-літровых газавых балона. 87-гадовая гаспадыня дома самастойна пакінула жыллё да прыбыцця пажарных.

Па папярэдніх дадзеных, у выніку пажару быў знішчаны дах, пашкоджана паталочное перакрыцце.

Прычына пажару высвятляецца.

Сяржук Крупскі па матэрыялах mchs.gov

ПРАВАПАРАДАК

АЛКАГАЛІЗМ І КРАДЗЯЖЫ НА ВЁСЦЫ

Лаўжанскі сельсавет апынуўся ў лідэрах по колькасці алкаголікаў, адзначаецца рост злачыннасці. На тэрыторыі Лаўжанскага сельсавета прайшоў дзень работы з насельніцтвам, у якім прынялі ўдзел чыноўнікі мясцовай улады. Сітуацыя застаецца напружанай з-за вялікай колькасці крадзяжоў і п'янства.

У гэтым годзе сітуацыя з колькасцю злачынстваў на тэрыторыі Лаўжанскага сельсавета не радуе. Так, сёлета за першае паўгоддзе зарэгістравана 12 злачынстваў, а летась за ўвесь год было 13.

Зараз у вёскі сельсавета прыязджаюць і былыя злодзеі, і нячыстыя на руку, і наркаманы, адзначылі старшыня сельвыканкама Святлана Кійко і начальнік РАУС Аляксандр Дзмітрэнка. Кіраўнікі заклікалі людзей быць больш пільнымі і ўважлівымі, а таксама праяўляць актыўную грамадзянскую пазіцыю. Трэба самім сяльчанам своечасова паведамляць пра бойкі выпівох, пра дэбашырства ў сям'і, пра тых, хто садзіцца ў нецвярозым стане за руль, і пра іншыя правапарушэнні. Толькі працуючы ўсім разам, можна папярэдзіць злачынствы. Магчыма, менавіта таму сёлета на Шумілінشчыне колькасць злачынстваў знізілася на 13% у параўнанні з мінулым годам.

Тым не менш сітуацыя застаецца складанай з-за вялікай колькасці крадзяжоў. Таму варта больш уважліва адносіцца да сваёй маёмасці, не быць бяспечнымі, замыкаць уваходныя дзверы, не даваць чужым людзям.

Урач-нарколаг Васіль Багдановіч адзначыў, што Лаўжанскі сельсавет лідзіруе па колькасці жыхароў, якія стаяць на ўліку ва ўрача-нарколага: 76 чалавек. Гэта 5% ад усяго дарослага насельніцтва сельсавета. Урач адзначыў, што галоўнае ў лячэнні алкагалізму — жаданне самога чалавека стаць на шлях здаровага ладу жыцця.

У. Амбросаў

РЫНАК ПРАЦЫ

МОЛАДЗЬ БЯЖЫЦЬ З РАЁНА

Прынамсі, за папярэднія тры гады на Шумілінշчыну прыбыло амаль 300 маладых кадраў. Аднак нягледзячы на гэта, моладзь па-ранейшаму бяжыць з раёна, а патрэбнасць у кадрах, асабліва ў сельскай гаспадарцы і гандлі, застаецца асабліва вострай.

На чарговым пасяджэнні прэзідыума райсавета кіраўніцтва шукала шляхі па адаптацыі маладых спецыялістаў, іх замацаванні на працоўных месцах.

Як заўважыла старшыня райсавета Ірына Новікава, і цяпер кадры па-ранейшаму вырашаюць усё: ад іх залежыць сацыяльна-эканамічнае ста-новішча прадпрыемства, прыбытак, рэпутацыя, перспектывы развіцця і многае іншае.

У сваю чаргу начальнік аддзела арганізацыйна-кадравай работы Вячаслаў Емяльянаў назваў асноўныя прычыны, якія негатыўна ўплываюць на замацаванасць маладых спецыялістаў.

Прычыны даўно вядомыя яшчэ з савецкіх часоў. А гэта і размеркаванне без уліку пажаданняў спецыяліста, якасць прадастаўляемага жылля, невысокі ўзровень сацыяльных стандартаў у сельскай мясцовасці, расчараванне ў прафесіі, невысокі ўзровень заработнай платы. Чыноўнік лічыць, што стаўку трэба рабіць на ўраджэнцаў раёна, бо тут верагоднасць іх замацавання самая высокая.

Праўда і тое, што праблемы замацавання маладых спецыялістаў не цікавяць кіраўнікоў і начальнікаў арганізацый і ўстаноў.

У многіх арганізацыях не наладжана сістэма маральнага і матэрыяльнага стымулявання.

А. Прылуцкі

БРАКАНЬЕРУ ПАГРАЖАЕ ТУРМА

Жыхару Шумілінскага раёна за паўсотні залатых карасёў у сетках пагражае 6 гадоў калоніі. Завершана расследаванне крымінальнай справы аб незаконнай рыбалцы на возеры Мошна ў Шумілінскім раёне.

Па дадзеных следства, 52-гадовы жыхар вёскі Прыазёрная Шумілінскага раёна ў забаронены час і не маючы належнага дазволу, у ноч на 31 траўня з дапамогай драўлянай лодкі незаконна ўсталяваў на возеры Мошна тры сеткі.

Рана раніцай 1 чэрвеня мужчына сабраў улоў у човен і прыплыў з ім на бераг, дзе быў затрыманы з доказамі злачынства супрацоўнікамі Гарадоцкай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

Інспектары налічылі ў затрыманага 50 залатых карасёў, 3 сярэбраных карасёў, 4 ляшчы, 1 рачнога акуня. Нанесеная шкода навакольнаму асяроддзю склала больш за 21 800 рублёў і з'яўляецца асабліва буйным памерам.

Падазраваны ведаў пра тое, у рыбалоўных угоддзях Віцебскай вобласці існавала забарона на лоўлю ўсіх відаў рыбы з 10 красавіка па 8 чэрвеня. Акрамя таго, ён выкарыстаў маламерные судна – драўляную лодку і забароненыя для аматарскага рыбалоўства прылады рыбалоўства – сеткі.

Агледзеўшы месца затрымання мужчыны, следчыя канфіскавалі сеткі і злоўленую ім рыбу, прызначылі экспертызу. Сеткі прызнаны рэчавым доказам і далучаны да матэрыялаў крымінальнай справы.

Мужчыну прад'яўленае абвінавачванне па ч.4 ст.281 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (незаконная здабыча рыбы, якая пацягнула прычыненне шкоды ў асабліва буйным памеры). Следчыя абралі да абвінавачанага меру стрымання ў выглядзе падпіскі аб нявыездзе і належных паводзінах, наклалі арышт на драўляную лодку.

Матэрыялы крымінальнай справы перададзеныя пракурору для накіравання ў суд.

Нагадаем, у Шумілінскім раёне ў красавіку два рыбака ўжо паесці шчупака на 430 мільёнаў і атрымалі два гады ўмоўна.

vkurier

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

“КАНЦЭПЦЫЯ”

УСЁ Ў ІМЯ ЧАЛАВЕКА, УСЁ ДЗЕЛЯ ЧАЛАВЕКА!

…І вось з нявызначанасцю пераўтварэнняў было скончана. Па меншай меры, так мне спачатку падалося. Падчас рабочай паездкі ў Віцебскую вобласць АП вызначыў канцэпцыю развіцця Беларусі. Слова «вызначыў» я запазычыў з афіцыйнага прэс-рэлізу. Яно здзівіла мяне сваёй невыразнасцю, сваёй неадпаведнасцю велічы моманту.

Я адчуў тое, што ў псіхалогіі прынята называць «кагнітыўным дысанансам». На шчасце, працягваўся ён нядоўга. Ужо на наступны дзень самая салідная газета краіны выправіла хібу рэдактара прэс-рэлізу: АП не «вызначыў», а «абвясціў» новую канцэпцыю развіцця. Накіраваная яна будзе «на стварэнне ў населеных пунктах рознага ўзроўню якасных умоваў для жыцця людзей».

Усё ў імя чалавека, усё дзеля чалавека! Ну як тут не запляскаць у ладкі! Я ж яшчэ памятаю 1961 год і XXII з'езд партыі з яго выдатным лозунгам. Шкада, што перайсці ад слова да справы тады не атрымалася. Віной таму, як пазней высветлілася, быў валюнтарызм Хрушчова. Але мы не паўторым яго памылак і не наступім другі раз на тыя ж граблі. Дый адкуль у Беларусі ўзяцца палітыку-валюнтарысту (з граблямі, дзякуй Богу, праблем няма)?

Яшчэ адзін важны момант: генеральны сакратар КПСС ішоў ад абстрактных схем, а мы ідзем ад жыцця, мы ідзем ад вынікаў эксперыменту ў гарадскім пасёлку Копысь, старт якому АП даў сваім распараджэннем у лістападзе 2016 года. Вынікі ўражваюць. За няпоўны год удалося ўладкаваць інжынерна-транспартную інфраструктуру, у тым ліку зрабіць рэканструкцыю вулічна-дарожнай сеткі; стварыць новыя сацыяльныя, гандлёвыя, турыстычныя і спартыўныя аб'екты; правесці мадэрнізацыю дзеючых прадпрыемстваў. «Пры гэтым, — падкрэслена ў прэс-рэлізе, — улічваліся пажаданні мясцовых жыхароў».

Карціна ўражвае. Заплюшчваю вочы — і бачу сярэднестатыстычнага жыхара гарадскога пасёлка, які даводзіць да спецыялістаў з Мінска свае пажаданні наконт уладкавання інжынерна-транспартнай інфраструктуры.

Вось такі ўзор для пераймання ўсёй краіне. І ўсё гэта ў максімальна сціслыя тэрміны, якасна і нядорага! І ўсё гэта ў год навукі! Такі наш адказ на выклік чацвёртай прамысловай рэвалюцыі!

Інтрыгоўная назва

Узор («прыклад для пераймання») створаны. Што далей? А далей кожны год у кожным раёне плануецца ў двух падобных пасёлках наводзіць парадак, і праз пяць гадоў «такім чынам замыкаецца вертыкаль аднаўлення краіны: Мінск — абласныя цэнтры — райцэнтры — пасёлкі гарадскога тыпу — аграгарадкі — вёскі, якія раней былі цэнтрамі гаспадарак».

Але тут у мяне нечакана кальнула ў левым боку. Копысь у якасці ўзору быў абраны не таму, што гэта месца нараджэння АП. Выбар быў звязаны перш за ўсё з тым, што АП «добра ведае гэтыя месцы і можа асабіста пракантраляваць якасць, неабходнасць і запатрабаванасць тых ці іншых мер па развіцці населенага пункта».

Але такіх пасёлкаў у нас 60–70. Другога АП у нас няма, а для арганізацыі якаснага кантролю патрэбна больш за паўсотні такіх «адзіных палітыкаў». Вось дзе праблема! Да «замыкання вертыкалі аднаўлення краіны» засталося пяць гадоў. Дзе гарантыя, што яна замкнецца ў тэрмін і з належнай якасцю?

Жартаваць можна і далей. Але я два разы перачытаў прэс-рэліз і тры разы — інтэрнэт-варыянт газетнага артыкула, аднак так і не зразумеў навізны канцэпцыі. Сваё неразуменне я выказаў у каментары да артыкула на сайце, аднак не меў спадзяванняў на персанальнае тлумачэнне. Якія там спадзяванні! Маё пытанне рэдакцыя нават не адважылася размясціць на сайце.

Каб падвесці тэарэтычную базу пад новую канцэпцыю, нам спатрэбіцца кніга амерыканскага сацыёлага Дж. Скота «Добрымі намерамі дзяржавы. Чаму і як правальваліся праекты паляпшэння ўмоў чалавечага жыцця». Інтрыгоўная назва, пагадзіцеся.

Адразу павінен папярэдзіць, што ў кнізе абагульнены вопыт дзяржаўных праектаў прынцыпова іншага маштабу. У прыватнасці, «Вялікага скачка» ў Кітаі, калектывізацыі ў СССР, прымусовага збору людзей у вёскі ў Танзаніі, Мазамбіку і Эфіопіі. Тым не менш я паспрабую перанесці высновы паважнага навукоўца на родную зямлю.

Першы, другі, трэці, чацвёрты

Трагічным фіналам пералічаных вышэй дзяржаўных праектаў спрыяла спалучэнне чатырох элементаў. Першы з іх — адміністрацыйнае памкненне, накіраванае на прывядзенне ў парадак прыроды і грамадства. Адкрыем прэс-рэліз ад 4 чэрвеня. Слова «парадак» згадваецца ў ім чатыры разы: тры разы з дзеясловам «навесці» і адзін раз — з дзеясловам «падтрымаць».

Такія суадносіны не павінны здзіўляць. Перш, чым заняцца падтрыманнем парадку, яго неабходна спачатку навесці. А вось з гэтым праблема! У ліпені пайшоў 24-ы год, як распачаўся працэс «навядзення парадку».

Другі элемент — гэта вера ў навукова-тэхнічны прагрэс, у магчымасць панавання над прыродай і — галоўнае — у рацыянальнасць сацыяльнага парадку. Важна падкрэсліць, што гаворка ідзе менавіта пра веру, якую не варта блытаць з сур'ёзнай навуковай практыкай. Так, АП не толькі верыць у магчымасць адкрыцця ў невялікіх населеных пунктах вытворчасцяў на ўзроўні лепшых сусветных стандартаў, але і ў тое, што «мы ўжо больш чым палову шляху ў гэтым плане прайшлі».

Аднак — падкрэслівае Дж. Скот — спалучэнне фактараў становіцца смяротна небяспечным, толькі калі да першых двух элементаў далучаецца трэці. Гэты элемент — аўтарытарная дзяржава, якая жадае і здольная выкарыстоўваць усю сваю ўладу, каб увасобіць у жыццё ёю ж распрацаваныя праекты.

За прыкладамі далёка хадзіць не трэба. Спадзяюся, беларусы не забыліся трохразовую дэвальвацыю і трохзначную інфляцыю ў 2011 годзе, справакаваныя жаданнем «дзяржавы для народа» ашчасліўць беларусаў сярэднім заробкам у 500 долараў. Дарэчы, вінаватыя за гэту высакародную ініцыятыву не толькі не былі прыцягнутыя да адказнасці, аднак нават паіменна не названыя.

Чацвёрты элемент, цесна звязаны з трэцім, — слабая грамадзянская супольнасць, няздольная супраціўляцца планам аўтарытарнай дзяржавы. Супраць лому няма прыёму! Але для падаўлення ўсяго, што праяўляе жаданне самастойна рухацца (незалежныя прафсаюзы, СМІ і г.д.), дзяржава прымяняе не толькі лом, але і псеўдаструктуры грамадзянскай супольнасці. Як тут ні прыгадаць афіцыйныя прафсаюзы з іх фенаменальнай здольнасцю «гнеўна маўчаць»…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
“Новы Час”

НАРАДА

ГАЛОЎНЫ ГЕРОЙ ЖНІВА

З нарады, праведзенай Аляксандрам Лукашэнкам 21 жніўня з кіраўніцтвам эканамічнага блёку, можна зрабіць некалькі важных высноваў. Абмяжуюся трыма.

1. Ад абмеркаваньня стратэгічных пытаньняў Лукашэнка ўсяляк ухіляецца, абмяжоўваецца тактычнымі. Бо стратэгічныя пытаньні — гэта пытаньні аб рэформах. Якіх ён ня хоча, пазьбягае нават вынясеньня на парадак дня такой тэмы. Таму вялікая нарада аб справаздачы ўраду, анансаваная яшчэ па выніках першага кварталу, усяляк адцягваецца. Сам кіраўнік дзяржавы папярэдзіў: «Такая справаздача заплянаваная, яна будзе ў свой час, калі я палічу патрэбным або час падыдзе». Цяпер час не прыйшоў. Бо ўрад дакладае аб пачатку эканамічнага росту. І Расея дала чарговы крэдыт. А, як вядома, рэформы пачынаюцца, калі ўсё вакол дрэнна.

2. Сам Лукашэнка фактычна прызнаў, што адміністрацыйныя мэтады вырашэньня эканамічных праблемаў не працуюць. Найбольш яскрава гэта выявілася ў пытаньні ліквідацыі беспрацоўя.

Як вядома, Лукашэнка аддаў загад да 1 траўня ўладкаваць усіх непрацоўных. І чыноўнікі далі адпаведную справаздачу, што задача выкананая. Міністар працы і сацыяльнай абароны Ірына Касцевіч адрапартавала: «Мы дайшлі да кожнага чалавека... Хто хацеў, той, вядома, быў працаўладкаваны». То бок улады запэўнілі, што цяпер у краіне калі і ёсьць беспрацоўныя, то па сваёй віне, яны ня хочуць працаваць.

Але хутка высьветлілася, што ўсё гэта фарс, лухта, фальсыфікацыя. Што цяпер вымушаны быў прызнаць і сам Лукашэнка: «Яшчэ летась мы дамаўляліся, што на кожнае скарочанае працоўнае месца павінна быць створана новае высокапрадукцыйнае. А ў нас па-ранейшаму прадпрыемствы працягваюць больш звальняць, чым прымаць на працу. Прынамсі, паводле той інфармацыі, якой я валодаю. У чым справа?... На паперы новыя працоўныя месцы быццам бы і ствараюцца, а на справе суцэльнае ашуканства... Як мяне інфармуюць, колькасьць занятых у эканоміцы скарачаецца».

І вось на нарадзе высьвятляюцца цікавыя падрабязнасьці. Лукашэнка, кажучы пра льняную галіну, пытае: «…Калі мяне правільна праінфармавалі, чаму сёньня на складах ільнокамбінату залежы тканіны? Ня дай Бог гэта так!».

Гэта значыць, разважаючы пра выдатныя пэрспэктывы вытворчасьці льну, забыліся згадаць маленькую дробязь: няма рынкаў збыту для беларускай прадукцыі (!). Гэта і ёсьць эканоміка па-беларуску. Калі вытворчасьць ладзіцца дзеля таго, каб заняць людзей. І толькі потым высьвятляецца, што прадукцыю няма куды падзець.

3. І самы шэдэўральны сюжэт з нарады, дзе Лукашэнка крытыкуе журналістаў: «Памылка журналістаў складаецца ў тым, што яны ўсюды пішуць пра нейкі гераізм на ўборцы ўраджаю, у тым ліку прэзыдэнта. Ніякага гераізму на ўборцы няма. Гэта спрошчаны падыход да таго, што раблю я і ўсе тысячы людзей, якія сёньня занятыя ў тым ліку ўборкай. Гаворка ідзе выключна пра харчовую бясьпеку нашай краіны».

Як усім вядома, сьціпласьць Аляксандра Рыгоравіча ня мае межаў. Адзін зь фірмовых элемэнтаў непаўторнага палітычнага стылю Лукашэнкі — гэта сьцьвярджэньне ў форме адмаўленьня. Гэта калі ён кажа, што я стаміўся ад улады, я яе «наеўся», рад быў бы пакінуць сваю пасаду, але ж народ не адпускае. Так і тут. Ён не адмаўляе, хто галоўны герой жніва, але ж у сілу сваёй прыроднай сьціпласьці мякка папікае дзяржаўных журналістаў. Маўляў, «гэта спрошчаны падыход да таго, што раблю я і ўсе тысячы людзей, якія сёньня занятыя ў тым ліку уборкай». Заўважце, я — на першым месцы, і толькі потым — тысячы людзей. Складваецца ўражаньне, што «герой жніва» сам да канца не ўсьведамляе гэтую няхітрую піраўскую апэрацыю, яна адбываецца на ўзроўні падсьвядомасьці. У гэтым ён шчыры, бо краіна павінна ж ведаць сваіх герояў.

(скарочана)

Валер Карбалевіч
“Радыё Свабода”

“ТУНЕЯДЦЫ”

ПОЧЕМУ ЛУКАШЕНКО ХОЧЕТ ЗАСТАВИТЬ ВСЕХ РАБОТАТЬ?

Чиновники найдут тунеядцев и дадут им в зубы по лопате. Генератор идеи — президент. Александр Лукашенко снова заговорил о безработных и скандальном декрете о тунеядцах. Он еще раз подчеркнул, что в Беларуси все должны работать.

«Людей надо приучить к труду. Нельзя создавать так называемый класс безработных. Если мы их не станем вовлекать в общественно полезный труд, как раньше говорили, значит, мы будем создавать этот класс, и он будет увеличиваться. Нам этого допустить нельзя», — сказал глава государства во время рабочей поездки по Брестской области…

Он напомнил о новой версии декрета № 3, после выхода которой местным властям дадут самые широкие полномочия. «Мы вычленим людей по персоналиям: кто может, но не хочет, кто хочет, но не может, и тех, которым надо лопату в зубы — и пошел работать. Пусть на меня не обижаются», — сказал Александр Лукашенко.

Стоит отметить, что глава Беларуси не в первый раз хочет заставить всех белорусов работать. Он даже предлагал, как это можно сделать на одном из совещаний в марте этого года.

… «Надо определить места, куда должны прийти люди за работой, создать бригады, группы, которые будут лес высаживать, заборы строить, красить, убирать территорию, копать, возить, носить и прочее. И мы займем всех людей», — заявлял глава Беларуси.

Невозможно всех заставить работать

Руководитель аналитического центра «Стратегия» Леонид Заико считает озвученные президентом идеи «нормальным деревенским подходом периода развитого социализма».

«Это гимн физическому труду. Он считает, что физическая работа — это и есть труд. Ничего подобного! Есть работа, есть труд и есть деятельность. Работа — это просто затраты физической и психической энергии. Труд — это целенаправленная деятельность человека на изменение вещества природы. А деятельность — это разносторонняя реализация способностей человека. Президент этих различий не видит. И окружающие его люди тоже не видят. Может быть, они решили все упростить так, чтобы было понятно валенку, но эпоха валенок уже прошла», — отмечает экономист.

По его словам, сейчас мир уходит от физического труда, становится все большей людей, которые занимаются различной деятельностью.

«Это может быть благотворительная деятельность, деятельность по образованию, по самосовершенствованию и прочее, поэтому мы не можем людей заставить ходить на какое-то предприятие в качестве наемного работника», — подчеркивает Леонид Заико.

К тому же, приводит цифры экономист, в обществе всегда есть 3-5% социально неустойчивых людей. В Беларуси это может быть около 300 тысяч человек. Как правило, это люди, склонные к алкоголизму и наркомании. С ними, по мнению руководителя аналитического центра «Стратегия», нужно проводить социальную работу, в результате которой в стране снизится число преступлений.

«Нам важнее, чтобы эти люди не становились опасными для окружающих, а если им нравится спать на помойке, то с этим ничего не поделаешь. Чего его гнать на работу?! Поэтому желание нашей власти заставить идти к станку, это постановка 1937 года. Это старые идеи, которые не имеют отношение к современному миру», — считает Леонид Заико…

(скарочана)

Александр ЯРОШЕВИЧ
http://naviny.by

“ПЕДСАВЕТ”

ЛУКАШЕНКО И ОБРАЗОВАНИЕ: РЕФОРМ НЕТ, НО ВСЕ СТОЯТ НА УШАХ

При отсталой политической системе не может быть передовой школы. А вот пустой муштры — до черта и больше. В Минске на два дня собрали под тысячу педагогов и чиновников. Это мероприятие напоминает Всебелорусское народное собрание, только узкого профиля. И по большому счету столь же показушно (при том что какая-то польза от обмена опытом и демонстрации новинок, конечно, есть).

Дело в том, что концептуальные вопросы (а именно этот акцент анонсировался: мол, обсудим подходы аж до 2030 года) не решаются на таких многолюдных сходах, не имеющих эффективного алгоритма выработки свежих сильных идей.

Смешно думать, что при доминанте заорганизованности и ориентации на априорную мудрость главного участника кто-то с голоса, короткой репликой (государственные СМИ рекламировали накануне формат открытого микрофона) убедит высокое начальство изменить подходы к сфере образования. Да и не всякого умника ведь подпустят к тому микрофону. Так что это не широкий диалог, а имитация.

Общая нелюбовь к реформам detected

Нет, ну вроде как логично, что перед учебным годом глава государства приходит на разговор с учителями и прочими деятелями образовательной сферы. Но политологи считают, что здесь главенствует иная логика — пиаровская. В последние недели Лукашенко резко повысил публичную активность. И в этом смысле неважно, с комбайнерами ли он засвечивается или с учителями. Главное — показать электорату, что вождь энергичен, уверен в себе и четко знает, что делать.

Хотя на самом деле Лукашенко упорно уходит от решения главных вопросов — реформирования экономики (без чего не будет и крепкой материальной базы у образования, без чего миллионы молодых людей не смогут реализовать себя по полной программе).

Президент же раз за разом переключается на мелочи. Если аграрная сфера, то акцентируется на важности силосных траншей, грезах о создании суперкомбайна, особенностях теребления льна и пр. Если образовательная, то муссирует тему времени начала занятий в школе (с 8 или 9 часов), пяти/десятибалльной системы оценок (хотя сам сегодня признал, что этот вопрос «не основной»).

Да, а общая нелюбовь к реформам проявилась и сегодня, когда Лукашенко заявил: «Вы знаете мои подходы по преобразованию, совершенствованию, где-то реформированию системы нашего образования. Сущность этих подходов состоит в том, что я категорически против какой-то ломки, даже реформирования в полном смысле этого слова».

Волюнтаризм рулит

Официальный лидер не упустил момента снова потоптаться по политическим противникам. Прозрачно намекнул на нелюбимых националистов, которые в первой половине 1990-х якобы «за два-три года пытались научить всех нас разговаривать на том языке, на котором они хотят...», «вообще начали ломать все подряд. И точные науки, и естествознание, гуманитарные направления нашего образования».

Да, в гуманитарной сфере сдвиги тогда были, например в преподавании истории стало меньше белых пятен, москвоцентризма. Заметьте: сейчас, после Крыма, сам Лукашенко начал апеллировать к древности корней белорусской государственности, подчеркивать, что Полоцкое княжество старше Московского. То есть де-факто стал на позиции ненавистных, как он их называет, «нацменов» (при том что политические репрессии против «свядомых» — возьмите «дело патриотов» — продолжаются).

Что же касается точных наук, то неужели в 90-х, при проклятых националистах (которые на самом деле и тогда, на заре независимости Беларуси, находились в оппозиции), дважды два в школе было пять?

На самом деле образование у нас нещадно корежат волюнтаристскими новациями именно в президентскую эпоху. Чего стоил один переход с 12-летки на 11-летку с ликвидацией профильных классов, урезанием специализированного обучения и часов на иностранные языки! Потом эти перегибы стали тихо устранять, но на кой ляд было вообще махать административной шашкой?

По указанию сверху приходится раз за разом лихорадочно переиначивать школьные программы, переписывать учебники (которых в итоге просто не хватает — ни хороших, ни плохих, вообще никаких). Причем некоторые коррективы в программы по истории, литературе сильно напоминают политическую цензуру, попахивают Оруэллом.

Такие спонтанные, идущие от дилетантизма и ретроградства перемены лишь напрягают преподавателей и учащихся, усиливают элемент муштры, но при этом качество образования падает, образовательная система по большому счету деградирует.

И нет настоящих преобразований в европейском смысле слова. Беларусь авансом приняли в Болонский процесс, но отрабатывать этот аванс державные мужи не спешат. Оно и понятно: Европа с ее гнилым либеральным духом здешней системе власти чужда, от всяких болонских заморочек типа университетской автономии, выборности ректоров тянет душком крамолы, подрыва устоев. Ишь чего проталкивают! У нас любые выборы — под колпаком, самодеятельность но пасаран.

В Беларуси, напротив, образование сделали оплотом политического застоя. Учителя массово рекрутируются в избирательные комиссии, которые из кампании в кампанию обеспечивают «элегантные победы» правящей верхушке и ее ставленникам. Студентов гонят на досрочное голосование, а потом — цигель-цигель, ай-лю-лю, в деревню к маме за салом, а не шастать по площадям, где заваривает кашу оппозиция.

Короче, лояльность учителя и ученика, студента — на первом месте, остальное уже мелочи…

Человеческому потенциалу нужна рамочная свобода

Вообще спичрайтеры, конечно, вставили в речь руководителя ряд формально бесспорных тезисов. Например, Лукашенко заявил с трибуны совещания, что «нам предстоит большая работа по развитию человеческого потенциала».

Действительно, сегодня место страны в мире, а главное — ее перспектива определяется не наличием грозных ракет, не территорией или прочими экстенсивными атрибутами, даже не залежами благословенной нефти, а именно интеллектом, способностями людей. Продвинутостью народа, если хотите.

Белорусы смышлены, быстро схватывают новое (посмотрите: 92% экспорта Парка высоких технологий со свистом уходит в ЕС и Америку), у нас формально высокий уровень образованности. По этому параметру мы соответствуем критериям передовых стран. Но вот политический режим — отсталый, скорее характерный для третьего мира.

И вот как раз замшелость режима прежде всего тормозит развитие человеческого потенциала. Этому процессу мешает отсутствие минимума рамочной свободы во всех сферах. Так что тут не учителей понукать и не детишек дергать надо, а всю систему менять.

(скарочана)

Александр Класковский
http://naviny.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.08.2017 у 18.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.